

دانشگاه هرمزگان

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان میناب

ضرورت مدارا در رابطه میان معلم و شاگرد بر مبنای اخلاق حرفه ای

مسعود اخلاقی بناری^۱، محمدصادق محسنی تاج آبادی^۲

(۱) استاد یار فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه فرهنگیان یاسوج

m.akh@uk.ac.ir

(۲) دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه شهیدباهنر کرمان

m.mohseni96@yahoo.com

چکیده:

این پژوهش با عنوان ضرورت مدارا در رابطه میان معلم و شاگرد بر مبنای اخلاق حرفه ای، با هدف آشنایی با شیوه های عملی مدارای معلم و با روش تحلیلی- استنباطی انجام شده است. امروزه ثابت شده است که رشد و توفیق در هر حرفه و شغلی منوط به رعایت اخلاق مربوط به آن حرفه است. لذا هر شغل و حرفه ای اخلاق و مهارت های اخلاقی تخصصی مربوط به خود را دارد. در این میان حرفه معلمی که با فرایند یاددهی و یادگیری سرو کار دارد و در ارتباط با شاگردان است، مستلزم برخورداری از رفتارهای اخلاقی مرتبط با اصول یا قوانین تربیت است. مدارا از جمله اصول اخلاقی- تربیتی است که نقش عمده ای در تعیین اخلاق حرفه ای معلم در کلاس درس دارد. بر اساس این پژوهش، معلم باید بتواند مولفه های اخلاق حرفه ای مطابق با اصل مدارا همچون: تکلیف به قدر وسع و توان متری، مرحله ای کردن تکالیف، تجدید نظر در تکلیف و تغافل و ابراز هم دردی را به طور ماهرانه ای اجراء و اعمال کند. اعمال شیوه های مدارا در آموزش، نه تنها موجب تسهیل فرایند تدریس و یادگیری می شود بلکه ساختار شخصیت اخلاقی شاگرد را شکل می دهد.

واژه های کلیدی: مدارا، معلم، شاگرد، اخلاق حرفه ای، آموزش

۱- مقدمه

اخلاق در نگاه اولیه یعنی رعایت «اصول انسانیت» یعنی هر انسانی که می داند انسان است و می خواهد انسان باقی بماند باید به اصولی که انسانیت او ایجاب می کند پایبند باشد. رعایت این اصول در مشاغل و حرفه ها که در ارتباط با دیگران است الزامی است. از این نظر هر حرفه و فنی به اخلاق خاص خود نیازمند است. پزشک باید اخلاق پزشکی را بداند. حتی در هنگام رانندگی نیز همه ما باید با اخلاق رانندگی آشنا بوده و عامل به آن باشیم، با رعایت اخلاق حرفه ای زندگی اجتماعی سامان می گیرد. در این میان معلمی از شریف ترین شغل هاست که رعایت اخلاق حرفه ای برای آن نه تنها ضروری است بلکه در بعضی موارد جزئی از ماهیت آن است. از جمله مولفه های مهم اخلاق در هر شغلی به خصوص در حرفه معلمی، مدارا است.

مدارا مفهوم بنیادینی در حوزه تعاملات و ارتباطات اجتماعی بشمار می آید که در صورت نبود آن، جامعه با مشکلات اساسی روبرو خواهد شد و افراد، تنها راه مقابله با تفاوت ها و اختلافات را خشونت خواهند دانست. مدارا مفهومی اخلاقی- تربیتی به شمار می رود که از مسیر آن می توان تفاوت های